

سرچشمہ نور

امام محمد باقر (علیہ السلام)

محمود ایگدر

رچشمه نور امام محمد باقر (عليه السلام)

✱ تالیف: محمود ایگدر

✱ ناشر: سرافراز

✱ تعداد صفحات: ۱۴۲ صفحه

✱ نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵

✱ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۲۸-۳۱۲-۱

✱ سما: ۱۰۰۰ جلد

✱ قیمت: ۸۰۰۰۰

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

سرشناسه: دکتر محمود، ۱۳۳۲ -

عنوان و نام پدیدآور: سرچشمه نور: امام محمدباقر (علیه السلام) / تالیف محمود ایگدر.

مشخصات نشر: کرج: سرافراز، ۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۱۴۲ ص: ۵/۲۱x۱۴

شابک: ۷۸-۶۰۰-۳۲۸-۳۱۲-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۳۷ - ۱۴۲.

عنوان دیگر: امام محمدباقر (علیه السلام).

موضوع: محمد بن علی (ع)، امام پنجم، ۵۷ - ۱۱۴ ق.

رده بندی کنگره: BP/۴۴۱۳۹۵/۴ س۹الف/

رده بندی دیویی: ۹۵۵۲/۲۹۷

شماره کتابشناسی ملی: ۴۳۸۶۱۴۱

مرکز بخش: انتشارات سرافراز

کرج - رجائی شهر - بلوار مؤذن شرقی - پلاک ۳۲ تلفن: ۰۲۶-۳۴۴۲۱۵۹۵-۳۴۲۰۸۵۶۳

www.kharazmibookshop.com

www.hamrahbook.ir

فهرست مطالب

۹	 مقدمه
	بخش اول:
۱۲	 امام محمدباقر (علیه السلام)
۱۲	 فرازهایی از زندگی امام محمدباقر (ع)
۱۳	 قاره‌ای از دریای فضایل امام محمدباقر (ع)
۱۸	 بایگای علمی امام محمدباقر (ع)
۲۳	 مناظرات امام محمدباقر (ع) در مراسم حج
۲۹	 گنجینه نای فکری امام محمدباقر (ع)
۳۶	 شکافنده‌ی ملو، کشاينده‌ی درهای دانش
۳۷	 پایه گذار نهضت بزرگ عدل
۳۹	 منصب امامت امام محمدباقر (ع)
۴۲	 رهبری امام باقر (ع) برای شیعیان
۴۲	 ۱- مبارزه امام باقر (ع) با غلات سیه
۴۵	 ۲- تربیت جامعه نمونه شیعه
۴۸	 ۳- تربیت شاگردان محدث و راوی
۴۹	 ابان بن تغلب
۴۹	 حکم بن عتیبه
۵۰	 جابر بن یزید جُعی
۵۱	 محمد بن مسلم ثقفی
۵۲	 زراره بن اعین
۵۳	 یزید العجلی
۵۴	 آثار منسوب به امام محمدباقر (ع)
۵۷	 امام باقر (ع) و موضع‌گیری در برابر خلافت اموی
۶۰	 امام باقر (ع) درگیر اختلافات فقهی بین فرق اسلامی

۶۶	پیشگامی شیعه در تدوین حدیث
۶۹	امام باقر (ع) در شام
۷۱	مسابقه تیراندازی
۷۳	مناظره با آسقف مسیحیان
۷۶	اتهام ناجوانمردانه
۷۸	بیان برخی احتجاجات امام باقر (ع) با مخالفان
۷۸	احتجاج امام باقر (ع) با خوارج
۷۸	احتجاج امام باقر (ع) بر گروهی از خوارج
۷۹	احتجاج امام باقر (ع) بر حسن بصری
۸۲	احتجاج امام باقر (ع) بر مالک درباره امیرالمؤمنین (ع)
۸۳	احتجاج امام باقر (ع) بر امامت و فضیلت امیرالمؤمنین (ع)
۸۷	گفتارهای حکیمانه و پندهای آن حضرت
۹۱	شهادت امام محمد باقر (ع)
۹۴	قطره‌ای از دریای دانش امام باقر (ع)
	بخش دوم:
۱۰۰	سیره‌ی عملی امام محمدباقر (علیه السلام)
۱۰۰	عبادت و بندگی امام باقر (ع)
۱۰۰	مناجات امام باقر (ع) در سجده
۱۰۱	شکرگزاری امام باقر (ع)
۱۰۱	ارتباط دوستانه با مردم
۱۰۲	اطعام شیعیان
۱۰۲	الحمد لله
۱۰۳	بردباری شگفت در برابر نصرانی
۱۰۳	بسم الله
۱۰۴	دایم ذکر

- مناجات و تضرع ۱۰۴
- حزن و اندوه به خاطر آخرت ۱۰۵
- تسلیم در برابر مقدرات خداوند ۱۰۵
- شیعه واقعی ۱۰۶
- تسلیم ۱۰۷
- مجالست شیعیان با یکدیگر ۱۰۷
- و رکنی های شیعه ۱۰۸
- شناختن یافتن «محمد بن مسلم» از برکت امام باقر (ع) ۱۰۸
- پیران اهل بیت (ع) از اهل بیت می باشند ۱۱۰
- امام باقر (ع) جهت انجام برخی از کارهای سریع، برخی از جنیان را استخدام می کرد ۱۱۱
- امام باقر (ع) از آینده خبر می دهد ۱۱۲
- حق آل محمد (ص) ۱۱۴
- حفظ یاران ۱۱۵
- حضور در میدان کار ۱۱۵
- انفاق و توجه امام باقر (ع) به بینوایان ۱۱۷
- امید بدون عمل ۱۱۷
- اسلام حقیقی ۱۱۸
- سؤال از ولایت ۱۱۹
- توجه به آخرت ۱۱۹
- خسته نشدن از نیکوکاری ۱۲۰
- کراماتی از حضرت باقر (ع) ۱۲۱
- بینا شدن چشم ابوبصیر ۱۲۱
- دو پرنده قمری در حضور امام باقر (ع) ۱۲۲
- زنده شدن حیوان مرده ۱۲۲

- دوستی با امام باقر (ع) ۱۲۳
- او شیعه ماست ۱۲۳
- مناجات الیاس پیغمبر ۱۲۴
- نگاه از پشت دیوار ۱۲۵
- حق مرد مؤمن بر حق تعالی ۱۲۵
- حضرت نوری است درخشنده ۱۲۶
- ندایا انور می خواهم ۱۲۶
- ماجرای شگفت از امام باقر (ع) ۱۲۷
- ارائه ملکوت آسمانی ها و زمین ۱۲۹
- اطاعت درخت خ ۱۳۰
- این جد تو امام حسن (ع) است ۱۳۰
- تعلیم اسم اعظم ۱۳۱
- تشخیص مؤمن از کافر ۱۳۲
- باز کردن چشم های برزخی ابوبصیر ۱۳۲
- خبر از سرنوشت زید ۱۳۳
- دو خبر غیبی ۱۳۳
- ما از حالات شما مطلعیم ۱۳۴
- یک خبر غیبی ۱۳۵
- منابع و مآخذ ۱۳۷

مقدمه

ستایش از آن خداوند اول بی‌آغاز و آخر بی‌پایان است و سلام و درود بر خاتم پیامبران و فرستادگان خداوند محمد (ص) و خاندان برگزیده و یاران باوفا و تابعین امین او تا روز قیامت.

خاندان نبوت و سرچشمه رسالت و محل رفت و آمد فرشتگان و نزول وحی و جایگاه درخشش نور هدایت، شایستگی آن را داراست که بزرگوار و معصوم را پرورش دهد و مواهب و ثمرات ارزشمندی را به ارمغان آورد و پیشوایان و رهبران بزرگی را تقدیم جامعه انسانی نماید...

خاندان محترم و لاهوت (علیه السلام) در طول تمام نسل‌ها و عصرها باشکوه‌ترین نمونه‌ای از صلابت عقیده و قدرت ایمان و علو همت و اخلاص همیشگی و عشق به شهادت و جانبازی‌های سخاوتمندانه را به عرصه ظهور رسانده‌اند. این بزرگوار حقیقتاً اولیا و دوستان و برگزیدگان خداوند متعال هستند.

چهره‌های آسمانی آن بزرگواران به گونه‌ای است که هر کس می‌تواند سیره و روش زندگی آنان را از دری خود قرار دهد و به تربیتی الهی نایل شود، و چه زیباست که انسان تربیت شده، برگزیدگان الهی باشد که به حقیقت معلم بشریت‌اند.

امام محمدباقر (ع) نخستین کسی است که در میان این خاندان نسبتش به علی (ع) و فاطمه دختر امام حسن (ع) می‌رسد. حضرت باقر (ع) در دامن رسالت الهی پرورش یافت تا در آینده مسئولیت رهبری و پیشوای شرعی جامعه را طبق دستورات الهی عهده‌دار گردد. با توجه به این نکات روشن است که آن حضرت از لحاظ فکری و نسبی و

اخلاقی در اوج قرار دارد، به گونه‌ای که شایستگی امامت فکری و اجتماعی امت اسلام را پس از پدر بزرگوارش امام سجاد (ع) دارا بود. از روایات چنین بر می‌آید که نام و لقب امام پنجم را نبی اکرم (ص) تعیین فرموده بودند. به عنوان نمونه روایتی که جابر بن عبدالله انصاری صحابی جلیل‌القدر رسول اکرم (ص) ذکر می‌کند آمده است:

«قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ (ص): يُوشِكُ أَنْ تَبْقَى حَتَّى تَلْقَى وَلَدًا مِنْ نَحْسِنِ (ع) يُقَالُ لَهُ مُحَمَّدٌ، يَبْقَرُ عِلْمَ الدِّينِ بَقْرًا فَإِذَا لَقَيْتَهُ، فَأَقْرَنهُ مِنِّي السَّلَامَ»^۱.

(رسول اکرم (ص) به من فرمود: تو آن قدر عمر خواهی نمود که یکی از فرزندان مرا از نسل حسین (ع) ملاقات خواهی کرد، او را محمد می‌گویند، وی علم دین را کاملاً موشکافی می‌نماید، هنگامی که او را دیدی سلام مرا به او برسان).

بر این اساس محمد بن علی (ع) «باقر» یافت، باقر یعنی کسی که در علم تبحر دارد و مشکلات و حقایق و اسرار آن را استخراج می‌کند و به فنون مختلف علم احاطه و آناه دارد.

آن حضرت هر جا که وارد می‌شد، محافل تشنگان علم و ادب می‌گشت، و هر کجا که می‌نشست دلباختگان وارد و کمالات دور او حلقه می‌زدند. جایی نبود که از پرتو نور دانش ایشان بی‌خبر ماند، و عاشق علمی نبود که از فضیلت او کامیاب نشود.^۲

موقعی که به مکه مشرف می‌شد، از خدا چنان سخن می‌گفت که گویی کعبه‌ی صامت، برای حاجیان به سخن آمده و خدای نادیده در برابر دیدگان آنان مجسم شده است.^۳

۱ - ارشاد شیخ مفید، ص ۲۶۲.

۲ - اصول کافی، ج ۲، ص ۱۶۱.

۳ - ارشاد شیخ مفید، ص ۲۶۳.

پرسش‌ها را چنان مفصل و روشن پاسخ می‌گفت، که سؤال‌کنندگان را شرمنده و از سؤال پشیمانشان می‌کرد. سؤال کوچکی را به نحوی شرح و بسط می‌داد که سؤال‌کننده مات و مبهوت می‌شد، و با خود می‌گفت: «آیا می‌شود انسان تا این اندازه در علوم مختلف اطلاعاتی دامن‌دار داشته باشد؟»^۱

آری، این است پنجمین پیشوای ما، امام محمدباقر (علیه السلام). پس بر مسلمانان به ویژه پیروان مکتب اهل بیت رسول اکرم (ص) لازم است که در حد توان با زندگی حضرت امام محمدباقر (ع) آشنا شده و در مرحله بعد تلاش کنند در عمل هم از زندگی آن حضرت درس بگیرند.

و ما توفیقی الا بالله العلی العظیم

محمود ایگدر

زمستان - ۱۳۹۴